

TRISTES?

Cartes a Lluçí

Xavier Farré

STONBERG

ZURA

TRISTES?
CARTES A LLUCI

VOLUM I

Xavier Farré

STONBERG
EDITORIAL

COL·LECCIÓ DE POESIA STONBERG ZURA

Direcció: Jordi Cervera Nogués

© Xavier Farré

© de les característiques d'aquesta edició: Stonberg Editorial

Gran Via de les Corts Catalanes 636

08007 Barcelona (Catalunya)

Tel. 933 175 412

stonberg@stonbergeditorial.com

www.stonbergeditorial.com

Disseny de la coberta: Stonberg Editorial

Producció: Stonberg Editorial

© de la imatge de la coberta i prints: Benjamí Tous Álvarez

Primera edició: setembre de 2022

ISBN: 978-84-125864-2-8

DIPÒSIT LEGAL: B 17076-2022

Cap part d'aquesta publicació, inclòs el disseny de la coberta, pot ser reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, ja sigui elèctronic, químic, mecànic, òptic, de gravació o de fotocòpia sense permís previ de la marca editorial.

PETITA NOTA

En aquestes pàgines apareixen cites, explícites o mig encobertes, de diverses obres, i també referències a escriptors, mites i figures històriques. No és necessari identificar-les per entendre els poemes o el conjunt de tot el llibre, però en alguns casos, especialment en el de les figures històriques, pot ajudar a tenir altres capes d'interpretació. Les referències apareixen amb molta més freqüència al «Llibre Tercer» (poemes 45-66) i inclouen els següents noms: Cecília Meireles, Sèneca, Salvador Espriu, Carles Riba, Josep Carner, William Faulkner, Joseph Brodsky (en més d'una ocasió), Osip Mandelstam, Czesław Miłosz (observa tot el que escric), Frank Ormsby («Em posa malalt dibuixar refugiats. Jo vull dibuixar pomes»), Eurípides, Antígona, les Heliades, Nietzsche, Zygmunt Bauman, Eugene Nida (teòric de la traducció), Edmond Jabès, Mikhail Bakhtin, Luís Teixeira (cartògraf portuguès del segle XVI), Adolfo Kaminsky (i els seus documents falsificats), Antoni Gaudí, Teodor Talowski (un dels arquitectes més importants de finals del segle XIX i principis del segle XX, va deixar el seu estil en moltes cases de Cracòvia), Jože Plečnik (arquitecte de Ljubljana), Adam Mickiewicz (el gran poeta romàntic polonès), Jan Lechoń («vull cantar la primavera i no Polònia», poeta polonès de la

primera meitat del segle XX), Durs Grünbein, Victor Capesius (cap de la farmàcia del camp de concentració Auschwitz-Birkenau, després va obrir una farmàcia a Göppingen), Richard Feynman (físic, a través del llibre de Ralph Leighton *Tuva or Bost*), Georges Seferis («la teva nostàlgia ha creat un país inexistent») i, per damunt de tot, sempre i en tot moment, Ovidi.

PROEMI

“Em que espelho ficou perdida a minha face?”

“Os teus ouvidos estão como conchas vazias”

“A vida só é possível reinventada”

Cecília Meireles

Saps, Lluci, estimat, quan ets fora tot d'una
els records poden saltar com ganivets
i et claven unes tallades amb el fil esmolat
de la distància. Burxen la ferida amb força.

I no els veus venir, això és el més fumut,
t'assalten en un revolt, com una guineu,
i res ja no els pot frenar, s'estavellen
i queden esclafats damunt teu, un desori.

Saps que els primers dies passats a la ciutat
van ser en un hotel dels afores? Ser desterrat
per partida doble. Encara no sé com hi arribava
si la meva orientació era com un saltamartí.

Després, establir-se a la ciutat, trobar un cau de 25 metres, un fingiment de casa. Ja sé que ara has deixat d'escoltar-me, que ja t'és igual, si marxes d'un lloc acabes sent l'empestat

fins i tot pels que més valores, i ja no dic estimes. Tu ara no vols mirar, llegir o escoltar res. Les teves orelles són closques buides, els teus ulls veuen taques sense cap significat, queda tot lluny, i jo.

En aquells dies no gosava mirar-me als miralls, per por de no trobar-hi cap cara que s'hagués perdut en algun d'ells, i allà quedava atrapada. Ara, el rovell dels anys fa que la imatge estigui picada per tots cantons.

Sí, Lluci, i ara tornen, aquests malparits, de lluny, però ja no hi poden fer res. Al revolt avui he vist el nom de l'hotel, latent, un buit, cap reflex de memòria. Si ets foraster, la vida tan sols és possible reinventada.

LLIBRE PRIMER

1

Estimat Lluci, no pensis que viure
aquí és una bicoca, els preus
són tan fluctuants com els sous
que no arriben ni per a soles de sabates.

Ara entres a les botigues i estan
a rebentar de productes, tots possibles
i imaginables. I no cal esperar
ni fer cap cua ni tenir cupons.

Els nens ja no fan ulls com pampallugues,
estan farts d'haver-se de passejar
i omplir els carros. De res serveix
que els diguis que això és el luxe.

Supermercats, restaurants que canvien
més ràpid que un polític de camisa.
O que el mateix país en temps d'imperis.
Mai no pots confiar a tenir-ho igual.

2

Lluci, enyorat, encara no t'he dit

res de les cases, de com s'està fent
una bombolla ben bestial i com esclatarà,
acabarem tots ben esquitxats com porcs.

Construeixen com si faltés temps,
el capital estranger és un enorme
cavall de Troia per qui estan fascinats.
Fins que tot això els envii al carall.

I venen les cases de qualsevol manera,
el terra cru, ni tan sols una trista rajola.
Bé, així et pots fer el «pis» com vulguis.
Ja hi som, vols respondre, com enganyeu.

Saps, Lluci? Tot em recorda el meu país
quan en vaig marxar. I ara els bancs ni
saben què fer amb les cases. Alguna història
aquí arriba amb alguns anys de retard.

3

Estimat Lluci, a l'hivern fot un fred

de ca l'ample que no te'l treus ni a mastegots.
Camines fins a la parada del tramvia
i tens els dits erts, ja te'ls pots tallar.

Tens sort si hi ha neu, i queda glaçada,
si no, allò és un xipolleig que et fot
de molta mala llet. No saps per on passar,
ni a quina profunditat arribarà el peu.

Amb neu glaçada almenys hi pots guipar,
si no et deixa cec el reflex del sol.
I també pots lliscar, el desplaçament
és més senzill, i molt més perillós.

I el dia és com una cagada de mosca,
t'ho ben dic jo. Segur que abans no arribaven
ni a apagar l'espelma. I la nit és llarga
perquè l'enyor faci niu i s'hi apalanqui.

4

Estimat Lluci, hi ha dies en quantitat
esgarrifosa que no es pot caminar pel carrer.
T'aconsellen que no surtis, que tanquis
les finestres i que t'aïllis fins a nou avís.

La gent enfonya de tot a les estufes,
les més velles i maques, de rajola, tu,
sembla una paret crescuda dins de casa.
Van començar amb carbó, ben barat.

Però després, plàstics, papers, qualsevol
cosa a mà, i allò desprenia una ferum
de mil dimonis, una ensofrada monumental
que surt, rabent, violenta, de les xemeneies.

I tot amunt, au, però com que la maleïda
ciutat aquesta està anxovada en una vall
raqútica, l'ambient s'enrareix de no dir.
I en respirar, t'endinses en una nova dimensió.

5

I segueixo, Lluci, que la teca del tema
no s'acaba. Estic confinat en un dels territoris
més contaminats. Acabaré sent tot jo
una emanació pol·lutiva (entén-me bé) errant.

He de sortir, i caparrut, vaig a peu,
així ho aspiro tot amb profunditat,
vint-i-cinc minuts, en cada direcció
sota aquestes taques grisenques d'un cel absent.

A casa, m'he d'ajoure, el cansament
em deixa aixafat, no puc moure ni un dit.
Fins i tot el camí a la dutxa sembla impossible
com en un ulisses coix i esguerrat.

Ara digue'm, estimat, si això paga la pena.
Creus que hauria de tornar? Uns sons
posats en quatre versos desmanyegats
valen uns ulls plorosos i uns pulmons ennegrits?

6

Enyorat Lluci, deixa'm que segueixi
amb aquesta mandanga de les cartes.
Oi que és del tot inútil en aquesta època?
Et puc veure en qualsevol moment.

Totes les aplicacions ens acosten, a la veu,
a les imatges, podem parlar tot el temps.
Però enyoro el tacte, saps, i la realitat
que no és res més que compartir un espai.

Sí, no és res més, coincidir en unes coordenades
i veure una dimensió física. I no tocar,
per exemple, encara que ho puguis fer.
És la capacitat de decisió, i no un impediment.

Per això, Lluci, aquestes cartes propicien
la proximitat. I puc imaginar-me més el tacte.
Permet-me, doncs, seguir aquest fingiment.
Congelo paraules, no imatges, per arribar a tu.

7

Estimat Lluci, una cosa sí t'he de dir,
almenys puc descansar de nit, rarament
es fot aquí xivarri, i hi ha poc trànsit,
és una construcció més lògica de l'espai.

No has de patir tant si algú passa a tota
pastilla perquè és la seva única diversió,
per tocar el que no sona, i per demostrar
que és més curt que un pany de cop.

Ni per si a un veí se li empeta de tenir
la tele alta. Sembla que sí, saps? Allò
que és més culta i totes aquestes falòrnies
de no sé quin coi de temple ni quin assaig.

Ah, de càntic, aquí només el dels moixons.
Lluci, estimat, ara te'n diré de bones,
perquè ja saps que aquest exili és un fingiment.
Cap clemència a cap Cèsar, que ens deixin en pau.

STONBERG
EDITORIAL
